

LAUSUNTO

22.11.2018

1(2)

Eduskunta/sivistysvaliokunta

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI KOTOUTUMISEN EDISTÄMISESTÄ (HE96/2018 vp)

Sivistysvaliokunta on pyytänyt Helsingin seudun kauppakamarilta asiantuntijalausuntoa luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä erityisesti kotoutumiskoulutuksen yhteydessä annettavasta yrittäjyyskoulutuksesta.

1. Yleistä Kauppakamarin lausunnossa rajoitetaan tarkastelemaan maahanmuuttajien työllisyyttä ja yrittäjyyttä koskevia edellytyksiä. Laki on yleislaki, jossa käytännössä ei ole pykälä- ja momenttitasolla mainittu erikseen kotoutumiskoulutuksen yhteydessä annettavaa yrittäjyyskoulutusta. Kauppakamari nostaa esiin muuttamia keskeisiä edellytyksiä, joilla maahanmuuttajien yrittäjyysvalmiuksia ja yhteyksiä ammattiverkostoihin voidaan edistää.

Kauppakamarin mielestä kotoutumiskoulutuksessa on olennaista pitää esillä alusta pitäen kaikki työllistymistä edistävät vaihtoehdot, joista yrittäjyys on yksi potentiaalinen teema. Laki on luonteeltaan yleislaki, mikä antaa alueella oleville toimijoille vapaudet järjestää kotoutumiskoulutusten ammatilliset sisällöt parhaaksi katsomillaan tavoilla ja palveluntuottajaverkostoilla. Tämä on kannatettava lähestymistapa, koska silloin voidaan huomioon alueelliset elinkeinoelämän tarpeet ja koulutusmahdollisuudet.

2. Vaikuttavan yrittäjyyskoulutuksen edellytyksiä

Yrityksen perustamiseen ja käynnistämiseen liittyviä palveluita on kohtaisen hyvin tarjolla useilla kielillä esimerkiksi pääkaupunkiseudulla uusyrittäjyyskeskuksissa. Yrittäjyyskoulutuksessa tulee keskittyä mahdollisesti perustettavan yrityksen liiketoimintapotentiaalin selvittämiseen sekä yhteyksien luomiseen paikallisiin ammattiverkostoihin ja muihin yrityksiin. Vaikuttavuuden kannalta on myös hyvin tärkeää, että kotoutumiskoulutusten yrittäjyysvalmennuksissa on osallistujina keskenään samalla tasolla olevia maahanmuuttajia sen lisäksi, että heille luodaan yhteyksiä muuhun liike-elämään ryhmän ulkopuolelle. Yrittäjyyskoulutus on nähtävä laajana kokonaisuutena, jossa tavoitteena on oltava perinteisen pienten palveluyritysten perustamisen lisäksi korkea-osaamiseen perustuvat startupit ja kasvavat yritykset.

Kotoutumiskoulutuksia järjestettäessä tulee keskittyä nykyistä enemmän maahanmuuttajien osaamisen tunnistamiseen ja tämän tiedon hyödyntämiseen jatkopolkujen suunnittelussa joko kohti avoimia työmarkkinoita tai yrittäjyyttä. Tällä hetkellä Suomessa tiedetään liian huonosti maassa olevan maahanmuuttajien työelämän kannalta merkittävä osaaminen, mikä hidastaa työllistymistä ja uusien työpaikkojen täyttämistä.

Maakunnalla ja Uudellamaalla kasvukuntayhtymän järjestämisvastuuseen kuuluu organisoida kotoutumiskoulutus parhaaksi katsomillaan tavoilla. Kauppakamarilla on huoli siitä, että koordinaatio maakunnan, kasvukuntayhtymän ja kuntien välillä on haastavaa toteuttaa tavalla, jossa käytettävissä olevat erilaiset palvelut sekä työelämän ja yritysten tarpeet saadaan yhdistettyä kokonaisuuteen riittävän vaikuttavalla tavalla.

Laki kotoutumisen edistämisestä ei määrittele oleskelulupakysymyksiä, mutta olisi erittäin tärkeää, että maahanmuuttajilla olisi mahdollisimman joustavasti siirtyä lupalajista toiseen, mikäli se on työllistymisen kannalta järkevää.

HELSINGIN SEUDUN KAUPPAKAMARI

Heikki J. Perälä
toimitusjohtaja

Markku Lahtinen
johtaja